

3. Nowe idee polityczne – karta zadań

1. **Ideologia** – idee, wartości i poglądy na życie społeczeństwa.

2. **Przeczytaj rozdział „Liberalizm” i „Konserwatyzm” oraz uzupełnij tabelę.**

	Liberalizm	Konserwatyzm
W którym wieku powstała ideologia?	XVIII	XVIII
Kto był głównym ideologiem?	Adam Smith	Edmund Burke
Na jakie wartości kładziono nacisk?	wolność, indywidualizm	tradycja, religia, rodzina
Jakie poglądy były charakterystyczne dla tej ideologii?	<ul style="list-style-type: none"> – człowiek nie powinien być ograniczany, – obywatele powinni być równi wobec prawa bez względu na pochodzenie, majątek czy płeć, – dążenie do likwidacji przywilejów stanowych, – wprowadzenie wolności słowa, prasy i wyznania, – zwolennicy ustroju monarchii konstytucyjnej (konstytucja ma gwarantować obywatelom określone prawa), – prawo do wolności w gospodarce – prawo do swobodnego tworzenia firm 	<ul style="list-style-type: none"> – społeczeństwo powinno się rozwijać na drodze ewolucji, – państwo powinno być silne, dlatego powinna to być monarchia dziedziczna, – hierarchia społeczna jest naturalna i nie należy jej zmieniać, – przeciwnicy demokratyzacji; nadawania praw wyborczych obywatelom

3. Sytuacja życiowa robotników przemysłowych w XIX wieku.

- 1) W XIX w. nie istniały prawa regulujące życie robotników zatrudnionych w przemyśle.
- 2) Dzień pracy trwał nawet 16 godzin.
- 3) Zatrudniano dzieci od 7 roku życia.
- 4) Robotnicy nie byli ubezpieczeni.
- 5) W przypadku wypadku robotnik był zwalniany.
- 6) Robotnicy pracowali praktycznie za wyżywienie.

b) robotnicy walczyli o :

- wzrost płac,
- poprawę warunków bezpieczeństwa pracy,

c) formy walki robotników:

- strajki,
- tworzenie związków zawodowych.

4. Ideologie robotnicze:

	Socjalizm	Komunizm
W którym wieku powstała ideologia?	XIX	XIX
Kto był głównym ideologiem?	Eduard Bernstein	Karol Marks Fryderyk Engels
Na jakie wartości kładziono nacisk?	równość wszystkich ludzi, sprawiedliwość społeczna	równość wszystkich ludzi
Jakie poglądy były charakterystyczne dla tej ideologii?	<ul style="list-style-type: none"> - krytyka kapitalizmu, jako systemu ekonomicznego, który bazował na wyzysku robotników przez właścicieli fabryk, - należy zapewnić robotnikom bezpieczeństwo pracy, ubezpieczenia społeczne, prawo do urlopu, - należy skrócić czas pracy, - należy wprowadzić zakaz pracy małych dzieci, - chcieli poprawy warunków życia robotników, - reformy należy wprowadzić stopniowo (ewolucyjnie) drogą pokojową	<ul style="list-style-type: none"> - krytyka kapitalizmu, - chcieli obalić rządy kapitalistów – właścicieli fabryk, - robotnicy powinni doprowadzić do wybuchu rewolucji i przejąć władzę, - należy znieść klasy społeczne – wszyscy ludzie powinni być równi, - należy znieść własność prywatną.